

Deskundige negeert informatie en is te stellig in concept

Een door de rechter ingeschakelde registeraccountant is te stellig in zijn conclusies en negeert ten onrechte informatie, vindt de tuchtrechter ook in hoger beroep. Dat zijn rapport slechts een concept was, maakt geen verschil.

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Zaaknummers:	20/163	
Datum uitspraak:	06 juli 2021	
Oordeel:	hoger beroep ongegrond / klacht deels gegrond	→
Maatregel:	waarschuwing	
Status:	definitief	
Vindplaats:	ECLI:NL:CBB:2021:716	

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

Een gescheiden registeraccountant is indirect voor 20 procent eigenaar van een accountantskantoor. Hij steggelt met zijn ex-vrouw over de hoogte van de alimentatie. De accountant komt met een verantwoording van de inkomsten en bestedingen van zijn gezin over de jaren 2004 tot en met 2006. Hij schakelt een bevriende AA in die te weinig objectief is in zijn verklaring. Daarom legt de Accountantskamer de AA in 2012 een tijdelijke doorhaling van één maand op.

De rechtbank benoemt in 2010 een registeraccountant tot gerechtelijk deskundige. Deze moet de rechtbank informeren over het inkomen van de accountant vóór de echtscheiding, zijn reële verdien capaciteit uit zijn ondernemingen en de waarde van zijn ondernemingen. De deskundige krijgt vijf maanden de tijd en een budget van twintig mille. De aandelen van de accountant in het accountantskantoor maken deel uit van de huwelijksgoederengemeenschap.

Eind 2014 verklaart het College van Beroep voor het bedrijfsleven de klacht van de vrouw tegen haar ex definitief gegrond en halveert daarbij de tijdelijke doorhaling tot drie weken. Volgens het college heeft de gescheiden accountant de kosten van de echtscheidingsadvocaat ten onrechte opgenomen in de jaarrekening van zijn bv, terwijl die moeten worden aangemerkt als louter privékosten; ook al heeft de fiscus de jaarrekeningen vooralsnog geaccepteerd.

Medio 2015 vraagt de civiele rechtbank de deskundige registeraccountant om de advocaat- en advieskosten, die in de jaarrekening zijn opgevoerd, onder de loep te nemen. In juni 2015 brengt de deskundige zijn conceptrapport uit. De vrouw vindt diens bevindingen onbegrijpelijk, omdat de accountant bij de waardering niet heeft gekeken naar de prijs die een toetredende partner moest betalen. De deskundige zegt dat hij daar niets van wist en vraagt de gescheiden accountant om een reactie. Nadat de deskundige en aanvullend voorschot heeft ontvangen, komt hij in oktober 2017 met zijn definitieve deskundigenbericht. De rechtbank stelt de vergoeding voor de deskundige vast op 42.973,46 euro, waarvan de gescheiden accountant en zijn ex ieder de helft moeten betalen. Als de vrouw bezwaar maakt tegen de factuur verklaart de rechtbank dat ongegrond.

De vrouw dient twee klachten tegelijk tegen de deskundige in bij de Accountantskamer, die de volgende klachtonderdelen deels gegrond verklaart:

- b. de deskundige heeft de waarde van de onderneming bepaald op basis van een niet algemeen aanvaarde waarderingmethode die moeilijk verdedigbaar is en onvoldoende inzicht geeft in de gehanteerde werkwijze en gegevens;
- e en k. de deskundige heeft cijfers die de vrouw heeft verstrekt niet overgenomen en wel gegevens geaccepteerd van de man zonder aansluitingen te maken en ondanks uitspraken van de accountantstuchtrechter waaruit blijkt dat die gegevens niet correct zijn;
- f. de deskundige heeft de cijfers over de uitgaven na het feitelijk uiteengaan van de vrouw en de gescheiden accountant niet correct van de vrouw overgenomen en niet correct verwerkt;
- j. de deskundige heeft selectief informatie over de waarde van de onderneming van na september 2010 buiten

beschouwing gelaten.

l. de deskundige heeft bij de waardering van de onderneming ten onrechte niet de informatie betrokken die hij bij de Kamer van Koophandel had kunnen vinden over een eerdere verkoop van aandelen aan een vennoot, een onjuiste uitleg van een aandelentransactie met een toetredende vennoot geaccepteerd en niet onderbouwd waarom hij geen nader onderzoek hoefde te doen naar de transactie in verband met de toetreding van die vennoot.

Volgens de Accountantskamer had de accountant met het oog op de voorlichting aan de rechtbank veel minder stellig moeten zijn over de aandelenwaarde van 126.200 euro (20 procent van 631.000 euro). Temeer omdat dit bedrag flink afweek van de 862.500 euro die een andere vennoot betaalde bij toetreding. De kamer legt een waarschuwing op. De accountant gaat in hoger beroep.

Beroepsgronden

De Accountantskamer heeft de klachtonderdelen b, e, f, j, k en l ten onrechte (deels) gegrond verklaard.

Oordeel

Het hoger beroep is ongegrond.

Ad b, j en l Informatie voor waardering

Om te beginnen is het niet de bedoeling van een tuchtrechtelijke procedure als deze om de inhoud van een deskundigenbericht voor een civielrechtelijke procedure opnieuw en integraal te onderzoeken noch de manier waarop het is vervaardigd. De tuchtrechter beoordeelt alleen of de accountant bij het opstellen van zijn deskundigenbericht in strijd heeft gehandeld met de beroeps- en gedragsregels (zie hier). Gezien de beroeps- en gedragsregels moeten de bevindingen en conclusies in een deskundigenbericht een deugdelijke grondslag hebben (zie deze uitspraak).

Volgens de accountant heeft de Accountantskamer het onderzoek ten onrechte niet marginaal, maar vol getoetst. Volgens het college heeft de Accountantskamer:

- de klachten beoordeeld in het licht van het tuchtrechtelijk toetsingskader;
- terecht getoetst of de accountant bij de uitvoering van zijn opdracht de fundamentele beginselen heeft nageleefd;
- terecht gezegd dat de accountant het fundamentele beginsel van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid heeft geschonden.

Het college vindt het op zichzelf begrijpelijk dat de accountant is uitgegaan van een – overigens niet-ondertekende – concept-aandeelhoudersovereenkomst. Bij de uittreding van een partner en de toetreding van een andere partner in 2011 is echter significant afgeweken van dat concept. Bij de waardebeoordeling van de participatie van weer een andere partner heeft de accountant geen rekening gehouden met deze twee gevallen en daarmee bij de waardebeoordeling te veel waarde gehecht aan de conceptovereenkomst.

De deskundige had meer aandacht had moeten besteden aan de (veel hogere) waardering bij de uittreding en de toetreding van de twee bovengenoemde partners. Ook het college vindt dat de accountant te stellig heeft gerapporteerd over de waarde van de aandelen volgens een omstreden methode.

Ad e, k en f Informatie vrouw niet (goed) verwerkt

Volgens de accountant hoeft in de conceptfase van een rapport niet alles meteen duidelijk te zijn. In zijn conceptrapport heeft hij de gegevens gebruikt die de vrouw heeft aangeleverd, maar die niet allemaal een-op-een overgenomen. Ten behoeve van de zorgvuldigheid heeft hij het conceptrapport aan partijen toegestuurd voor hoor en wederhoor. Omdat de vrouw niet alle gehanteerde bedragen kon aansluiten op de cijfers die zij had aangeleverd, heeft de accountant dit voor haar en de rechter verduidelijkt in zijn reactie op bladzijde 13 van zijn rapport. Achteraf gezien had hij deze toelichting wellicht beter al in het conceptrapport kunnen opnemen, aldus de deskundige, die nog meer puntjes van kritiek op de Accountantskamer heeft.

Volgens het college heeft de Accountantskamer echter terecht geoordeeld dat uit het fundamentele beginsel van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid voortvloeit dat accountant al in het conceptrapport uiteen had moeten zetten dat en waarom hij aanleiding heeft gezien wijzigingen aan te brengen in de gegevens in de overzichten van de vrouw. Een conceptrapport moet de volledige onderzoeksbevindingen van de gerechtelijk deskundige bevatten. Dat staat ook in paragraaf 5.3.2 onder punt 25 van de Leidraad deskundigen in civiele zaken.

Volgens deze leidraad betekent 'concept' alleen dat het deskundigenbericht pas definitief is en naar de rechter kan worden gezonden nadat aan partijen gelegenheid is gegeven opmerkingen te maken en verzoeken te doen en de deskundige deze heeft verwerkt.

Overigens is gebleken dat de accountant – ook volgens de vrouw – slechts wijzigingen van geringe betekenis heeft doorgevoerd en naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen correcties heeft doorgevoerd in de definitieve versie van het rapport. De accountant had echter ook in het concept moeten melden wat de wijzigingen inhielden en waarom hij die had doorgevoerd, zodat dit voor partijen inzichtelijk/controleerbaar was geweest. Omdat hij dit achterwege heeft gelaten heeft hij het fundamentele beginsel van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid geschonden.

Maatregel

Waarschuwing.

Annotatie Lex van Almelo

Een registeraccountant moet in opdracht van de rechtbank onder meer de waarde bepalen van de aandelen die een gescheiden man heeft in een accountantskantoor. Dit is van belang om de hoogte van de alimentatie te betalen. De deskundige gaat daarbij uit van een conceptovereenkomst, maar laat de prijs die een uittredend vennoot ontvangt en een toetredend vennoot betaalt buiten beschouwing. Daardoor valt de waarde lager uit, wat uiteraard in het nadeel is van de vrouw. Daarbij komt dat de deskundige in zijn rapport informatie van de vrouw niet (helemaal) verwerkt en die van de man wel.

De deskundige had meer oog moeten hebben voor de (veel hogere) waardering bij de uittreding en de toetreding van bovengenoemde partners, had minder stellig moeten rapporteren over de waarde van de aandelen en had transparanter te werk moeten gaan.

De bevindingen en conclusies in een deskundigenbericht moeten een deugdelijke grondslag hebben, zo heeft het college al eerder gezegd in [deze uitspraak](#).

De deskundige vindt dat hij juist wel zorgvuldig is geweest door het conceptrapport alvast voor commentaar voor te leggen aan de betrokken partijen. Volgens punt 25 van paragraaf 5.3.2 van de [Leidraad deskundigen in civiele zaken](#) moet een conceptrapport echter de volledige onderzoeksbevindingen van de gerechtelijk deskundige bevatten.

Deel dit artikel

f in